

Generel krajinné zeleně

k.ú. Žalkovice

OBSAH:

1.	PRŮVODNÍ ZPRÁVA.....	2
1.1	ÚVOD.....	2
1.2	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
1.3	POUŽITÉ PODKLADY.....	2
1.4	PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	3
1.4.1	KLIMATICKÉ POMĚRY	3
1.4.2	GEOLOGICKÉ POMĚRY	4
1.4.3	GEOMORFOLOGICKÉ POMĚRY	4
1.4.4	PŮDNÍ POMĚRY	5
1.4.5	HYDROLOGICKÉ POMĚRY	6
1.4.6	BIOGEOGRAFICKÉ POMĚRY.....	7
1.5	CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ.....	9
1.5.1	ŠIRŠÍ VZTAHY	9
1.5.2	MAJETKOPRÁVNÍ VZTAHY	9
1.5.3	OCHRANA PŘÍRODY.....	9
1.5.4	CHARAKTERISTIKA PŮDNÍHO FONDU	10
1.5.4	AKTUÁLNÍ STAV ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ	11
1.6	ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY (ÚSES).....	11
1.7	VYHODNOCENÍ KRAJINNÉHO RÁZU	12
1.7.1	ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA	12
1.7.2	CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ Z HLEDISKA KRAJINNÉHO RÁZU.....	13
1.7.2.1	Širší vztahy.....	13
1.7.2.2	Začlenění dle mapy krajinných celků Zlínského kraje.....	13
1.7.2.3	Vymezení zájmového území.....	13
1.7.2.4	Charakteristiky krajinného rázu zájmového území.....	14
1.7.3	NÁVRH OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍCH SE KRAJINNÉHO RÁZU.....	15
1.8	NÁVRH ŘEŠENÍ	16
1.8.1	OBCENÁ CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ	16
1.8.2	NÁVRH ŘEŠENÍ VÝSADEB LINIOVÉ KRAJINNÉ ZELENĚ	17
1.8.3	NÁVRH OPATŘENÍ NA ZPF A VODNÍ SÍTI	17
1.8.4	NÁVRH ŘEŠENÍ ÚSES.....	18
1.8.5	TECHNICKÝ POPIS ŘEŠENÍ VÝSADEB	20
1.9	ZÁVĚR.....	20
2.	TABULKOVÁ ČÁST - NÁVRH.....	21
3.	PŘÍLOHY	22
4.	VÝKRESOVÁ ČÁST.....	23
5.	FOTODOKUMENTACE	24

1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

1.1 ÚVOD

Generel krajinné zeleně k.ú. Žalkovice byl zpracován s cílem navrhnout ucelený systém krajinné zeleně, jehož součástí bude i územní systém ekologické stability. Generel zahrnuje zmapování a zhodnocení současného stavu zeleně a opatření k jeho zlepšení (návrh na uspořádání cílového stavu, výběr vhodných druhů dřevin atd.).

Návrhy nové zeleně byly prioritně směřovány na pozemky v majetku Obce Žalkovice, těchto pozemků však není k dispozici dostatek. Z toho důvodu jsou návrhy zaměřeny i na pozemky jiných vlastníků.

Generel byl v rozpracovanosti projednán s objednatelem a na veřejném zasedání také s občany. Vznesené připomínky a podněty byly zapracovány.

1.2 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

DÍLO	:	Generel krajinné zeleně k.ú. Žalkovice
OBJEDNATEL	:	Obec Žalkovice
KRAJ	:	Zlínský
KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ	:	Žalkovice
ZPRACOVATEL	:	ARVITA P spol. s r.o. Příčná 1541 765 02 Otrokovice tel : 577 938 161
ZODPOVĚDNÝ PROJEKTANT	:	Ing. Hedvika Psotová autorizovaný projektant ÚSES, ČKA 01 997
PROJEKTANT	:	Ing. Veronika Petrášová Ing. Michal Girgel

1.3 POUŽITÉ PODKLADY

Podkladem pro zpracování studie jsou:

- Krajinný ráz Zlínského kraje, Arvita P spol. s r.o., 2003
 - Koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje – analytická část, Arvita P spol. s r.o., 2003
 - Krajinný ráz Zlínského kraje – Analytická část, Arvita P spol. s r.o., 2004
 - Krajinný ráz Zlínského kraje – Kategorizace významných území z hlediska krajinného rázu, stanovení citlivosti území a návrh regulativů, Arvita P spol. s r.o., 2005
 - Vlastní terénní průzkumy
 - Fotodokumentace
 - Archivní materiály Arvita P spol. s r.o., Otrokovice
- a další

Mapové podklady :

- Základní mapa ČR 1: 25 000, 1:50 000, 1:200 000
- Základní mapa odvozená 1 : 5 000
- bloková mapa
- ZABAGED
- ortofotomapa
- geologická mapa
- mapa potenciální vegetace ČR
- hydrogeologická mapa
- a další

1.4 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

1.4.1 KLIMATICKÉ POMĚRY

Klimaticky leží řešené území v teplé oblasti, a to v její variantě T2 (členění podle Quitta, 1984).

Řešené území je charakteristické dlouhým, teplým a suchým létem. Přechnodné období je velmi krátké s teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Některé vybrané klimatické charakteristiky pro jednotku T2 jsou uvedeny v následujícím přehledu:

	T 2
POČET LETNÍCH DNŮ	50 - 60
POČET DNŮ S PRŮMĚRNOU TEPLOTOU 10°C A VÍCE	160 - 170
POČET MRAZOVÝCH DNŮ	100 - 110
POČET LEDOVÝCH DNŮ	30 - 40
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA LEDNA	-2 - -3
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ČERVENCE	18 - 19
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA DUBNA	8 - 9
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ŘÍJNA	7 - 9
PRŮMĚRNÝ POČET DNŮ SE SRÁŽKAMI 1 MM A VÍCE	90 - 100
SRÁŽKOVÝ ÚHRN ZA VEGETAČNÍ OBDOBÍ	350 - 400
SRÁŽKOVÝ ÚHRN V ZIMNÍM OBDOBÍ	200 - 300
POČET DNŮ SE SNĚHOVOU POKRÝVKOU	40 - 50
POČET DNŮ ZAMRAČENÝCH	120 - 140
POČET DNŮ JASNÝCH	40 - 50

LETNÍ DEN	: $t_{\max} \geq 25^{\circ}\text{C}$
MRAZOVÝ DEN	: $t_{\min} \leq -0,1^{\circ}\text{C}$
LEDOVÝ DEN	: $t_{\max} \leq -0,1^{\circ}\text{C}$
VEGETAČNÍ OBDOBÍ	: měsíce IV - IX
ZIMNÍ OBDOBÍ	: měsíce X - III
JASNÝ DEN	: $N_d \leq 2/10$
ZAMRAČENÝ DEN	: $N_d \leq 8/10$

[N_d : průměrná oblačnost (v desetinách pokrytí oblohy)]

Teplota vzduchu

Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje kolem 8,5°C (Přerov 8,6°C), přičemž nejchladnějším měsícem je leden, nejteplejším červenec.

Průměrná denní maxima teploty vzduchu v létě se pohybují v rozmezí 24 - 25°C. Průměrná denní minima teploty vzduchu jsou zejména v zimních měsících výrazně závislá na typu reliéfu a klesají na -5°C. V létě se průměrná denní minima pohybují kolem 12°C.

Charakteristické průměrné denní teploty vzduchu:

Průměrná denní teplota vzduchu $<0^{\circ}\text{C}$ charakterizuje nástup a $>0^{\circ}\text{C}$ konec zimy. V průměru zde začíná zima v druhé dekádě prosince a končí začátkem druhé dekády února.

Velké vegetační období, v němž začínají jednoduché projevy života rostlin, znamená nástup jara a konec podzimu. Je charakterizováno průměrnou denní teplotou 5°C a vyšší. V řešeném území začíná začátkem poslední dekády března a končí v druhé dekádě listopadu.

Malé vegetační období s průměrnou denní teplotou 10°C a více začíná v řešeném území na přelomu druhé a třetí dekády dubna a končí v druhé dekádě října.

Průměrnou denní teplotou 15°C a více je určeno letní období. To zde začíná na přelomu druhé a třetí dekády května a končí v druhé dekádě září.

Vlhkost vzduchu

Průměrná roční relativní vlhkost vzduchu se pohybuje kolem 78%, přičemž nejvyšších hodnot dosahuje v prosinci, nejnižších v dubnu a květnu.

Atmosférické srážky

Průměrné roční úhrny srážek se pohybují v rozmezí 550 - 650 mm (Přerov 654 mm; Kroměříž 599 mm), přičemž nejvíce srážek spadne v červenci, nejméně v únoru.

Vítr

Převládají větry severního a jižního směru, méně časté jsou větry jihozápadní. Vítr o rychlosti 2 - 4 m.s⁻¹ je pozorován 29% dní v roce a vítr o rychlosti 5 - 9 m.s⁻¹ je pozorován 7% dní v roce.

Mezoklimatické poměry

Řešené území je dobře provětráváno a nepatří mezi oblasti s častým výskytem místních inverzí teploty vzduchu.

1.4.2 GEOLOGICKÉ POMĚRY

Hornomoravský úval je převážně vyplněn neogenními a kvartérními sedimenty. V Hornomoravském úvalu, který je oblastí převážně akumulační, dosahují značné mocnosti kvartérní pokryvy - a to sedimenty fluviální a eolické. Eolické sedimenty jsou v této části úvalu zastoupeny vápnitými sprašemi, zachovanými jako návěje a závěje z posledního (würmského) glaciálu. Počátky fluviální sedimentace lze sledovat již od starého pleistocénu, kdy se utváří současná síť vodních toků. Fluviální sedimenty teras jsou tvořeny náplavovými písky a písčitymi hlínami místy s příměsí štěrku. Mladšího data jsou povodňové kaly, jejichž tvorba je spojována s lidskou činností v povodí řek.

1.4.3 GEOMORFOLOGICKÉ POMĚRY

Reliéf je nivní, tvořený různými stupni nivy, protkanými rameny v různém stupni zazemnění, a přilehlými terasovými plošinami, vystupujícími jen nepatrně nad nivu a zčásti i dnes ovlivněnými vysokými povodněmi. Dle výškové členitosti má reliéf charakter roviny s členitostí kolem 5 metrů. Západní část území vyplňuje geomorfologický okrsek Středomoravská niva, východní část pak Holešovská plošina.

Podle geomorfologického členění ČSR (Demek J. a kol., 1987) patří řešené území do provincie Západní Karpaty. Regionální členění reliéfu ukazuje následující přehled:

Subprovincie	: Vněkarpatské sníženiny
Oblast	: Západní Vněkarpatské sníženiny
Celek	: Hornomoravský úval
Podcelek	: Středomoravská niva
Subprovincie	: Vněkarpatské sníženiny
Oblast	: Západní Vněkarpatské sníženiny
Celek	: Hornomoravský úval
Podcelek	: Holešovská plošina

1.4.4 PŮDNÍ POMĚRY

V regionu dominují glejové fluvizemě. Vyskytují se zde i ostrůvky typických černic.

MATEČNÍ PŮDNÍ MATERIÁLY:

Spraše:

Spraš je nezpevněný pórovitý sediment, slabě propustný, zpravidla bez vrstevnatosti. Tvoří ho prachové částice, vyskytuje se však i hrubší písčité a jemnější jílovité frakce. Spraš je světle žluté až hnědavé barvy, časté jsou vápnité konkrce (cicváry) a svislé vápencové rourky na místech kořenových systémů rostlin. Spraše se většinou vyskytují v sériích mocných několik metrů, mezi nimi jsou obvykle fosilní půdy. Na takovýchto podkladech se vyvinuly půdy s dobrými chemickými a fyzikálními vlastnostmi. Obecně jsou spraše a sprašové hlíny matečným materiálem pro černozemě a hnědozemě. Spraše pokrývají převažující část řešeného území.

Sprašové hlíny:

Je to nezpevněný sediment velmi podobný spraši. Vzniká obvykle vyluhováním CaCO_3 ze spraše působením srážkové vody za vzniku jílu.

Nivní uloženiny:

Jsou to aluviální, povodňové sedimenty. Složení sedimentů je závislé na petrografickém složení a stavbě celého povodí nad daným místem.

PŮDNÍ TYPY:

Skupina černozemních půd

Jednotícím znakem hlavních půdních jednotek (HPJ) v této skupině je to, že se vyznačují nejkvalitnějším humusem a zpravidla mocnou humusovou vrstvou. Typickými půdami této skupiny jsou černozemě, které se vyvinuly na vápnitých půdotvorných substrátech sedimentárního původu, především na spraši, ojediněle pak na slinitých sedimentech. Kromě typických černozemí sem náleží výjimečně i půdy jiného genetického vývoje, ale s mocnou vrstvou humusu, jehož kvalita se rovná kvalitě černozemí. Jsou zde zastoupeny následující HPJ:

02 – černozemě degradované na spraši, středně těžké s příznivým vodním režimem

03 – černozemě lužní na spraši uložené na slínu, středně těžké s příznivým vodním režimem

Skupina fluvizemí

Zahrnuje půdy vytvořené na naplaveninách vodních toků. Zaujímají tedy nejnižší polohy území. Charakteristickým znakem je rozdílná mohutnost humusové vrstvy a rozdílné zrnitostní složení v závislosti na původu a vytřídění zemin, které voda přinášela. Jsou to nejmladší půdy, a protože půdotvorný proces netrval dlouho, nevytvořil se u nich kvalitní humus ani v příznivých půdotvorných podmínkách - při stejné teplotě a obsahu vápníku jako při vývoji černozemí. Obsahem humusu se vyrovnají černozemím, kvalita humusu je však střední. Fyzikálně-chemické vlastnosti typických nivních půd, zvláště schopnost poutat živiny a uvolňovat je pro rostliny, jsou velmi dobré. Téměř se vyrovnají černozemím.

Jejich vnitřní členění je založeno na zrnitostním složení a vláhových poměrech. Při zamokření působí v půdě glejový proces. V území je skupina zastoupena těmito HPJ:

58 - fluvizemě glejové středně těžkého rázu

59 - fluvizemě glejové na nivních uloženinách, těžké až velmi těžké, vláhové poměry nepříznivé, po odvodnění příznivější

Skupina hydromorfních půd

Zahrnuje půdy, které se v přirozeném stavu vyznačují výrazným zamokřením. Přitom jsou rozlišovány v podstatě dva stupně zamokření. Nižší stupeň zamokření se projevuje výrazným glejovým procesem nebo oglejením (výrazné zelenošedé mramorování až šedo-modré zbarvení půdní spodiny). Vyšší stupeň zamokření se navíc projevuje rašeliněním ve svrchní části půdy.

Pro vymezení příslušných půdních jednotek je rozhodující reliéf terénu, protože stupeň zamokření resp. vláhové poměry jsou obvykle proměnlivé. Je to skupina nejméně kvalitních půd. V území je zastoupena touto HPJ:

67 - glejové půdy mělkých údolí a rovinných celků při vodních tocích; středně těžké až velmi těžké, zamokřené, po odvodnění vhodné převážně pro louky.

1.4.5 HYDROLOGICKÉ POMĚRY

Podzemní vody:

Charakter podzemních vod je dán geologickou strukturou daného území. Bohaté zásoby průlinové podzemní vody jsou vázány na fluviální písčito – štěrkovité náplavy vyplňující sníženinu Hornomoravského úvalu. Sedimenty, v nichž tvoří podzemní voda spojitou zvoď s mírně napjatou hladinou, jsou charakterizovány jako kolektor s velmi silnou průlinovou propustností. Jílovitohlinité zeminy v podpovrchové části půdního profilu (původem povodňové kaly) díky své minimální propustnosti zajišťují výbornou ochranu pod nimi uloženého zvodněného kolektoru. Oběh podzemní vody je často zintenzivňován souvislostí s vodou v přilehlém povrchovém toku. Tyto vody jsou významnou zásobárnou pitné vody. Území leží v CHOPAV Kvartér řeky Moravy.

Povrchové vody:

Zájmovým územím protéká vodohospodářsky významný vodní tok Moštěnka. Moštěnka pramení na svazích Kelčského Javorníku ve výšce 710 m n. m. a ústí zleva do řeky Moravy u Kroměříže. Průměrný průtok u ústí činí $1,29 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Územím katastru protéká také levostranný přítok Moštěnky Rumza a jeho levý přítok Stonač.

1.4.6 BIOGEOGRAFICKÉ POMĚRY

Řešené území je lokalizováno na rozhraní Kojetínského bioregionu (západní část) a Hranického bioregionu (východní část). Hranice mezi bioregiony je víceméně výrazná, daná rozšířením niv a nejnižších teras s odpovídající vegetací.

Západní část řešeného území je charakterizováno biochorou 2Lh, východní část je charakterizována biochorou 2RE. Hranice mezi biochorami koresponduje s hranicí mezi bioregiony.

BIOREGION ŽDÁNICKO – LITENČICKÝ

Bioregion zahrnuje zčásti termofytikum a leží v částech fyto geografických podokresů 20a. Bučovická pahorkatina (východní polovina), 20b. Hustopečská pahorkatina (výše položené okraje) a 21a. Hanácká pahorkatina (jižní okraj). Z mezofytika zabírá fyto geografické podokresy 77a. Ždánický les, 77b. Litenčické vrchy a jihovýchodní okraj fyto geografického podokresu 77c. Chřiby.

Vegetační stupně (Skalický): kolinní až suprakolinní.

Potenciální vegetaci tvoří v nižších polohách dubohabřiny *Carici pilosae-Carpinetum*, které jsou pouze na nejextrémnějších stanovištích nahrazeny teplomilnými doubravami ze svazu *Quercion petraeae* (zejména *Potentillo albae-Quercetum*), výjimečně i šipákovými doubravami ze svazu *Quercion pubescenti-petraeae* (*Sorbo torminalis-Quercetum*). V údolích kolem potoků lze předpokládat luhy asociace *Pruno-Fraxinetum*. V plochých depresích jsou ojediněle i bažinné olšiny (*Alnetion glutinosae*). Primární bezlesí pravděpodobně chybělo.

Podstatnou součástí přirozené náhradní vegetace jsou xerothermní travinobylinné porosty, náležející převážně svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati*, na ně často navazují lemová společenstva svazu *Geranion sanguinei* a křoviny *Prunion spinosae*, vzácněji i *Prunion fruticosae*. Vlhké louky jsou vzácné, s vegetací svazu *Calthion* i *Molinion*, dřívě řídky i *Caricion davalliana*.

Flóra je dosti pestrá, odrážející polohu bioregionu na rozhraní Panonie a Karpat, s řadou mezních prvků, z nich některé zde dosahují absolutního okraje areálu. V nelesní flóře jsou přítomni četní zástupci teplomilné květeny různých goeolementů a migroelementů. Převažují druhy s tendencí kontinentální, méně i submediteránní, reprezentované zde vzácným dubem pýřitým (*Quercus pubescens*). V lesní vegetaci je řada druhů alpidských podhůří.

V bioregionu se prolíná fauna teplomilných stanovišť stepních lad a kulturní krajiny blízká sousedícím bioregionům panonské podprovincie s faunou hájů karpatského podhůří. Tekoucí vody patří do pásma parmového až cejnového, s kapilárami pstruhovými, v současnosti jsou však prakticky bez ryb.

BIOREGION HRANICKÝ

Bioregion leží z větší části v mezofylu, v západní části fyto geografického podokresu 76a. Moravská brána vlastní a v jihovýchodní části fyto geografického podokresu 76b. Tršická pahorkatina, malým výběžkem zasahuje do severovýchodní části fyto geografického okresu 79. Zlínské vrchy. Menší část se rozkládá v termofytiku ve východní části fyto geografického podokresu 21a. Hanácká pahorkatina a 21b. Hornomoravský úval.

Vegetační stupně (Skalický): (planární-) kolinní až suprakolinní.

Potenciálně se zde vyskytují dubohabrové háje (*Carici pilosae-Carpinetum*). Podél Bečvy se táhnou měkké luhy svazu *Salicion albae*, při menších tocích jsou typické údolní luhy (*Stellario-Alnetum glutinosae*). V podmáčených sníženinách jsou ojediněle přítomny fragmenty bažinných olšin svazu *Almion glutinosae*. Primární bezlesí chybí.

V náhradní přirozené vegetaci fragmentárně doznívají semixerothermní travinobylinná společenstva svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati*. Na spoře zachovaných loukách se setká-

váme s vegetací *Arrhenation*, snad i *Cynosurion*. Vlhké louky náležejí svazu *Calthion*. Lemy, pokud jsou vyvinuty, náležejí svazu *Trifolion medii*, ojediněle jsou v krajině zachovány křoviny *Prunion spinosae*.

Flóra je poměrně bohatá, tvořená obecnými druhy a kvantitativním zastoupením taxonů obecně rozšířených ve východní části ČR (včetně karpatských migrantů). Velmi zřetelná je účast mnohých subtermofytů, pronikajících z jižně a západně situovaných bioregionů. Teplomilnější druhy najdeme i mezi lesními druhy, oreofyty téměř chybějí.

Faunu bioregionu tvoří společenstva vysoce zkulturněných pahorkatin nejzápadnější výspy karpatského oblouku. Jsou v ní částečně zastoupeny teplomilné prvky, a zejména lesní druhy karpatského předhůří.

Biochora 2Lh širší hlinité nivy 2. v.s.

Široké hlinité nivy 2. vegetačního stupně se nacházejí v hercynské podprovincii a západokarpatské podprovincii na střední Moravě. Segmenty tohoto typu biochory patří mezi nejrozsáhlejší v republice. Největší je segment, který zabírá téměř celý Kojetínský bioregion (3.11) a má plochu 300 km².

Tvar segmentů je výrazně protáhlý s délkou až přes 100 km. Reliéf niv je typicky rovinný, v detailu je však reliéf členěn velmi plochými a tudíž nezřetelnými elevacemi břehových valů a zbytky teras, i menšími a nápadnějšími mrtvými rameny. Nejnápadnější tvary jsou dnes tvary antropogenního původu - hráze, náspy, odvodňovací příkopy a rozsáhlé štěrkovny zatopené vodou.

Tento typ biochory vznikl výhradně podél velkých řek, s velkými povodněmi regionálního rozsahu a přínosem materiálu ze vzdálených pramenných oblastí. Sedimenty jsou tudíž zpravidla nevápnité. Geologická stavba je v zásadě jednoduchá a ve všech segmentech obdobná. Podloží tvoří pleistocenní a staroholocenní štěrkopísky a na nich spočívá 1-5 metrů mocná vrstva povodňových písčitých hlín. V detailu je však stavba velmi proměnlivá, s různou písčitostí a vápnitostí jednotlivých vrstev, doplněná organogenními sedimenty usazenými v bývalých mrtvých ramenech.

V západokarpatské podprovincii díky větším a do nedávna pravidelným záplavám a vlivem přínosu jemnozrnějšího materiálu z flyšových a sprašových oblastí dominují těžší glejové fluvizemě, slabě karbonátové. Pouze na břehových valech Bečvy jsou typické fluvizemě, zrnitostně lehčí. Gleje jsou velmi vzácné. Půdy mají hnědošedou barvu, díky zvýšené vlhkosti zpravidla tmavší.

Vegetace: Základním typem potenciální přirozené vegetace jsou jilmové doubravy (*Quercu-Ulmetum*). Občas se objevují i vrbiny s vrbou bílou (*Salicetum albae*). Louky na místě tvrdého luhu odpovídají vegetaci svazu *Alopecurion*. Typické jsou rovněž komplexy vodní a mokřadní vegetace (např. svazy *Phalaridion arundinaceae*, *Phragmition*, *Caricion gracilis* aj.).

Druh kontrastně-similární.

D: *2BC-C4 (25), *2BC-C5a (70).

K: *2BC5b (2), *2C7a (+), *2C8a (2), *2C7b (+), *2C8b (1).

Náhradní typy: -

Cílové ekosystémy: Přirozené: LOLT, LOLM, LOPK, VOVV, VOVS, VOLT, VOLS;
náhradní: MTH.

Biochora 2RE Plošiny na spraších 2. v.s.

Tento typ je zastoupen 59 středně velkými až extrémně velkými segmenty v nížinách hercynské a při okrajích západokarpatské podprovincie. Průměrná velikost segmentů je 25,2 km² a celková plocha typu 1488 km².

Sprašové plošiny tvoří velmi monotónní reliéf, nepatrně zpestřený mělkými dlouhými úpady a ojedinělými malými nivami zpravidla autochtonních toků. Substrát tvoří spraše, na povrchu mírně odvápněné. V nivách jsou splachové hlinité sedimenty.

V relativně teplejších a sušších územích se ještě vyskytují černozemě, vzácně dokonce karbonátové, avšak nejtypičtější jsou mozaiky hnědozemních černozemí, černozemí a hnědozemí. Půdy mají převážně tmavě hnědošedou barvu.

Na plošinách jsou podmínky pro rozvoj větrné eroze, ale teplotní přízemní inverze jsou pouze středně silné; významné jsou však regionální inverze v nížinách.

Varianta polonsko-karpatská: V potenciální přirozené vegetaci lze předpokládat mozaiku karpatských ostřicových lipových dubohabřin (*Carici pilosae-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*); teplomilné trávníky svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati* jsou již velmi vzácné a neplně vyvinuté.

Druh homogenní.

D: *2BD3 (98).

K: 2C5a (2).

Náhradní typy: 2RD, -2RE, 2BE, -2BE.

Cílové ekosystémy: Přirozené: HDH;
náhradní: -

1.5 CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

1.5.1 ŠIRŠÍ VZTAHY

Katastrální území obce Žalkovice leží ve správním celku Zlínský kraj. Obec leží v nadmořské výšce 200 m v široké nivě řeky Moravy při toku říčky Moštěnky.

Východně od obce se připravuje realizace dálnice D1. Tato stavba významně ovlivní organizaci půdního fondu, na k.ú. Žalkovice, prostupnost krajiny a dotkne se i stávající zeleně.

Žalkovice lze charakterizovat jako území s vysokou intenzitou zemědělského obhospodařování a minimem rozptýlené a liniové krajinné zeleně což utváří typický charakter krajiny Hané.

1.5.2 MAJETKOPRÁVNÍ VZTAHY

Pozemková držba je reprezentována velkými bloky orné půdy, které vždy zahrnují řadu drobných parcel. Spektrum vlastníků zahrnuje široký okruh fyzických a malým dílem právnických osob. Majetkoprávní vztahy k pozemkům dotčeným navrženými výsadbami (pokud nejsou v majetku Obce Žalkovice) je třeba řešit před realizací výsadeb. Ideálním řešením pro úpravu majetkoprávních vztahů jsou pozemkové úpravy.

1.5.3 OCHRANA PŘÍRODY

Zájmy ochrany přírody jsou chráněny zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění. V řešeném území jsou vymezeny následující přírodní hodnoty:

Zvláště chráněná území

V rámci řešeného území nejsou vyhlášena žádná zvláště chráněná území.

Soustava Natura 2000

V řešeném území není vymezena evropsky významná lokalita ani ptačí oblast.

Památné stromy

V řešeném území je dle ÚSOP vyhlášen památný strom ČECHOVA LÍPA (výška 20 m, obvod 337 cm). Lípa roste před kostelem a je spojena s údajným pobytům Svatopluka Čecha v obci roku 1881.

Přírodní parky

Zájmové území není součástí žádného přírodního parku.

Významné krajinné prvky

V řešeném území není registrován významný krajinný prvek.

VKP jsou dle §3 zákona 114/1992 Sb. v platném znění lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy.

1.5.4 CHARAKTERISTIKA PŮDNÍHO FONDU

Bilance pozemků vychází z Veřejné databáze Českého statistického úřadu. Struktura půdního fondu pro k.ú. Žalkovice je následující:

<u>Celková výměra území</u>	<u>681</u>	<u>ha</u>
Orná půda	562	ha
Sady a zahrady	25	ha
Trvalé travní porosty	3	ha
Zemědělská půda	590	ha
Lesní půda	1	ha
Vodní plochy	7	ha
Zastavěné plochy	11	ha
Ostatní plochy	73	ha

Koeficient ekologické stability (KES) je stanoven podílem ekologicky příznivých ploch a ploch, které zatěžují životní prostředí. Pro k.ú. Žalkovice činí hodnota KES 0,056, což charakterizuje území s maximálním narušením přírodních struktur. Tato hodnota je mimořádně nízká s svědčí o nadprůměrném intenzivním využití území, o zřetelném narušení přírodních struktur a značné ekologické labilitě.

Nízká ekologická stabilita krajiny se projevuje především v narušeném vodním režimu a větrné erozi, která poškozují ornou půdu.

ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Procento zornění, tedy podíl orné půdy na zemědělské půdě je v České republice 71,3 % a neustále mírně klesá. Pro zájmové území je typické mimořádně vysoké zastoupení orné půdy, která tvoří 95 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu. Tento údaj společně s mimořádně nízkým koeficientem ekologické stability svědčí o velké zranitelnosti řešeného území.

POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

V řešeném území tvoří pozemky určené k plnění funkcí lesa drobné polní lesíky s výměrou 1,31 ha. Jejich výměra tvoří 2 ‰ z celkové výměry řešeného území. Potenciální lesní porosty v řešeném území leží na rozhraní mezi přírodní lesní oblasti 34 – Hornomoravský úval a přírodní lesní oblasti 37 – Kelečská pahorkatina.

V řešeném území je potenciálně zastoupen 1. (dubový) lesní vegetační stupeň a 2. (bukodubový) lesní vegetační stupeň. Potenciálně je zastoupen cílový hospodářský soubor (dále HS) 19 – hospodářství lužních stanovišť a HS 25 – hospodářství živných stanovišť nižších poloh.

Pásmo ohrožení imisemi je D.

Ochrana PUPFL je zajištěna zákonem č. 289/95 Sb. (zákon o lesích) v platném znění.

1.5.4 AKTUÁLNÍ STAV ZÁJMUVÉHO ÚZEMÍ

Zájmové území reprezentuje typickou intenzivní zemědělskou krajinu charakteru středoevropských, zcelených, otevřených polí (central collective open fields). Půdy jsou zde hluboké, bohaté, dobře obdělávatelné. Terén umožňuje obdělávání těžkou mechanizací. Převážná část území je po většinu roku prázdná, pustá. Současná biologická rozmanitost je nízká. Jednoznačně převládá produkční – výrobní funkce, ostatní funkce krajiny jsou silně minimalizovány.

Hlavním problémem řešeného území je narušený vodní režim – původní síť drobných vodotečí byla nahrazena velkoplošnými melioracemi, které postupně dožívají, odváděcí příkopy jsou zanesené a recipient – říčka Moštěnka je zcela kanalizovaným tokem.

Stávající zastoupení zeleně je velmi nízké a zahrnuje především liniové doprovodné porosty vodotečí a cest. Rovněž druhové složení je nevyhovující – převládají kultivary topolů. Zastoupení dalších dřevin měkkého luhu je nízké a dřeviny tvrdého luhu prakticky chybí.

Z výše uvedeného vyplývá, že je pro zvýšení ekologické stability a neprodukčních funkcí krajiny je nezbytná důsledná ochrana stávajících přírodě blízkých segmentů, revitalizace vodotečí, realizace prvků ÚSES a zejména doplnění chybějící zeleně, což je předmětem tohoto generelu.

ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY (ÚSES)

Územní systém ekologické stability je zakotven zákonem 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Podle § 3 odst. a) tohoto zákona územní systém ekologické stability krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se lokální (místní), regionální a nadregionální systém ekologické stability.

Koncepce územního systému ekologické stability vychází z *Generelu ÚSES okresu Kroměříž* (Arvita P spol. s r.o., 2005) a platného *Územního plánu Žalkovice* (Atelier B, 2009). V řešeném území je trasován ÚSES lokální úrovně, hierarchicky vyšší ÚSES je vymezen mimo řešené území.

Trasy ÚSES jsou vedeny v souladu s oborovými dokumenty, migračními trasami bioty a skutečným stavem krajiny. Návrh řešení se dle terénních podmínek snaží v maximální míře redukovat střety vedení technických zařízení s trasami prvků ÚSES a to kolmým křížením. Tyto střety je v případě rekonstrukcí cest či mostů třeba řešit technickými opatřeními v rámci přípravy stavby.

V trase vymezeného LBK 2 dochází v kolmém směru ke střet s navrhovanou plochou technické infrastruktury TE4 (dle ÚPN Žalkovice). V daném prostoru je plánován VVTL plynovod DN 700/PN 63 Hrušky – Příbor. V místě křížení bude řešení LBK kompromisní.

Koordinace ÚSES na sousední katastrální území jsou uvedeny v následující tabulce:

Navazující k.ú.	Biocentra ke koordinaci	Biokoridory ke koordinaci
Břest	-	LBK 3
Kanovsko	-	LBK 2
Kyselovice	-	LBK 2
Říkovice u Přerova	LBC 3 Skřítkovice	LBK 1
Stará Ves u Přerova	-	LBK 4

1.6 VYHODNOCENÍ KRAJINNÉHO RÁZU

1.7.1 ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

Zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vymezuje v §12 krajinný ráz jako: přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa či oblasti a jeho ochranu před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.

Krajinný ráz je určován:

Přírodními charakteristikami, jimiž jsou zejména: typy a hlavní strukturální znaky tzv. přírodní (člověkem nepodmíněné) krajiny, které reprezentují kvalitativní a kvantitativní parametry geologického podloží a reliéfu, vodních režimů, půd, klimatu a bioty.

Kulturně historickými charakteristikami, jimiž jsou zejména: dochované objekty, krajinné struktury nebo prostorové vztahy dokládající historické způsoby využití krajiny. Jedná se zejména o přítomnost památkových objektů, cenné vesnické zástavby, zahradní, krajinářské a nábožensko symbolické úpravy, fragmenty reliktní krajiny apod.

Estetickými (percepčními) charakteristikami, jimiž jsou zejména: vizuálně vnímané prostorové uspořádání krajiny – vlastnosti krajinné scény, vyplývající ze struktury krajiny, pohledové provázání krajinných prostorů a celků, přírodní a architektonické dominanty, uspořádání pohledových horizontů, harmonický vztah zástavby a přírodního prostředí

Pro vyhodnocení krajinného rázu a jeho ovlivnění není stanovena jednotná závazná metodika. Za teoretický základ práce bylo proto vzato metodické doporučení zpracované ing. Michalem (Hodnocení krajinného rázu a jeho uplatňování ve veřejné správě, AOPK Praha 1999), které je jednoznačně zaměřeno na posuzování vlivu staveb na krajinný ráz dle §12 zákona 114/1992 Sb. a neřeší problematiku ekologické stability a vhodného managementu krajiny. Z těchto důvodů byly teoretické aspekty rozšířeny o celoevropsky respektované principy metodiky LANDEP.

1.7.2 CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ Z HLEDISKA KRAJINNÉHO RÁZU

1.7.2.1 Širší vztahy

Řešeným územím je katastrální území obce Žalkovice s přihlédnutím k širším územním vztahům, zejména prostorovým, pohledovým a kompozičním i historickým souvislostem osidlování.

1.7.2.2 Začlenění dle mapy krajinných celků Zlínského kraje

Dle dokumentace Krajinný ráz Zlínského kraje - Kategorizace významných území z hlediska krajinného rázu, stanovení citlivosti území a návrh regulativů (Arvita P; 2005) je řešené území zařazeno do:

- krajinného celku: 1. Kroměřížsko
- krajinného prostoru: 1.3 Chropyněsko (Chropyně, Zářičí, Skaštice, Kyselovice, Žalkovice, Břest)

Mapa krajinných celků je grafickým vyjádřením vymezených oblastí krajinného rázu. Jednotlivé krajinné prostory byly vymezeny na základě vizuálního hodnocení jednak přímo v terénu, jednak s pomocí leteckých snímků. Krajinné prostory tvoří oblasti krajiny, které vykazují shodné nebo podobné znaky krajinného rázu – jak v charakteru sídel, tak ve způsobu uspořádání kulturní krajiny.

1.7.2.3 Vymezení zájmového území

Řešené území leží v široké a ploché nivě řeky Moravy.

Většina katastru je využívána jako orná půda. Zájmové území tvoří mozaiku základní intenzivně využívané antropogenní krajiny (krajinný typ A) s hodnotným segmentem původních struktur pozemků a osídlení (segmenty A+ se zvýšenou krajinářskou hodnotou podle Kocourkové, 1974). Tento segment v centru obce je významný pro dochovaný charakter půdorysného uspořádání s částečně zachovalými strukturami navazujících pozemků (záhumenků). Hodnotný je i pro poměrně velké množství ovocných dřevin a drobnou mozaiku.

Katastrální území obce Žalkovice lze zařadit do kategorie zemědělské krajiny polní se sady v rovině.

Z uvedených údajů vyplývá, že jde o území s vysokou intenzitou zemědělského využívání území a absencí lesních porostů. Na území katastru proběhlo v minulosti výrazné scelování zemědělských pozemků, čímž došlo k významnému narušení harmonického měřítka krajiny (nadměrná velikost bloků zemědělské půdy) a k setření žádoucí jemnější mozaikovitosti krajiny. To se projevilo výrazným ohrožením zemědělské půdy větrnou erozí a snížením ekologické stability území.

1.7.2.4 Charakteristiky krajinného rázu zájmového území

a) Přírodní charakteristiky:

- obec leží v rovinatém terénu v nivě řeky Moravy
- geomorfologicky územím prochází hranice mezi Středomoravskou nivou a Holešovskou plošinou
- mimořádný nedostatek liniové a rozptýlené krajinné zeleně – chybějí aleje, stromořadí a křoviny, doprovod mezí, polních cest
- stávající ovocné stromořadí podél cest jsou prořídle, vyžadují obnovu
- silné ohrožení větrnou erozí
- územím protéká řeka Moštěnka s hluboko zařezaným korytem a doprovodnými břehovými porosty tvořenými zejména topoly a dále její přítok drobný potok Rumza s částečnými doprovodnými břehovými porosty
- součástí zájmového území jsou prvky územního systému ekologické stability – v řešeném území však vymezené z velké části jako chybějící
- krajinná zeleň pouze v několika málo segmentech

b) Kulturně historické charakteristiky:

- etnograficky náleží řešené území do etnografického regionu Haná
- dominantu obce tvoří původně gotický kostel sv. Mikuláše ze 14 stol., jež byl ve 20. letech 20.stol opraven, ale jehož původní podoba zůstala zachována dodnes
- drobné sakrální stavby v obci i volné krajině – boží muka u vjezdu do obce, kamenný kříž s reliéfem Panny Marie z roku 1891 u cesty na Říkovice a kamenný kříž u kostela z roku 1700 se 2mi chráněnými lípami
- původní půdorysné uspořádání obce má charakter okrouhlice, v jejímž centru je situována budova kostela, školy a fary; na okrouhlici dále navazuje široká silnicovka – dochovaný charakter původního půdorysného uspořádání představuje v území segment se zvýšenou hodnotou krajinného rázu
- intenzivně využívaná zemědělská krajina v rovině
- hrubá velkoplošná mozaika, velké bloky orné půdy s malým podílem krajinné zeleně, chybí především meze a vzrostlá zeleň na hranicích polí
- setřené harmonické měřítko krajiny
- v rámci zastavěného území obce jemnější struktura, drobná mozaika na zástavbu navazujících zahrad a záhumenků
- polní cesty rovné, v pravidelné síti, protínají se často v pravých úhlech
- chráněné lípy kolem zdi u kostela

c) Estetické charakteristiky:

- esteticky výrazná dispozice jádra obce s dominantou kostela a vzrostlými chráněnými lípami
- silueta obce s dominantou kostela (z několika pohledů), hladina zástavby vyrovnaná bez negativních vertikálních dominant
- otevřená krajinná scéna, daleké výhledy
- na východ od zastavěného území obce leží objekt zemědělského družstva, který je pohledově otevřen a tvoří negativní vizuální impakt – prostory se sníženou hodnotou krajinného rázu
- dále na východě, při samé hranici katastru protíná území koridor budované D1, který v území představuje liniovou stavbu tvořící výraznou bariéru

1.7.3 NÁVRH OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍCH SE KRAJINNÉHO RÁZU

V řešeném území byly charakterizovány a vymezeny jeho nejhodnotnější a nejzachovalejší části a prvky. Při jakémkoli následujícím plánování změn v řešeném území by měly být brány na zřetel výsledky tohoto hodnocení.

A. Nejhodnotnější prvky území hodné ochrany:

- památkově chráněné objekty, kulturní památky
- místa panoramatických a dálkových pohledů
- segmenty se zachovalou půdorysnou dispozicí zástavby a strukturou původní parcelace
- územní systém ekologické stability, přítomnost ekologicky stabilních segmentů
- prostupnost území po síti polních cest
- fragmenty ovocných stromořadí podél cest
- harmonická silueta obce
- dochovaná struktura jádrového osídlení

B. Soubor dalších doporučení týkajících se ochrany krajinného rázu:

- ochrana stávajících a zakládání nových ekologicky stabilních porostů – podpora a vytvoření funkčních prvků územního systému ekologické stability
- zakládání nových ovocných stromořadí z původních krajových odrůd na vhodných lokalitách, popř. obnova v současnosti rozpadlých stromořadí
- podpora zakládání nových liniových prvků zeleně – meze, doprovod polních cest v krajině, rozptýlená krajinná zeleň, křoviny apod. jako opatření proti větrné erozi, pro optické rozčlenění stávajících nedělených nadměrných ploch polí a pro zvýšení rekreačního potenciálu území
- založení izolační zeleně k odclonění esteticky nevhodného a pohledově exponovaného areálu bývalého zemědělského družstva
- již nyní započít s výsadbou izolační krajinné zeleně k odclonění nově budovaného úseku D1, procházejícího na východní hranici katastrálního území
- ochrana obrazu místa a siluety obce v typických pohledových vazbách před pronikáním cizorodých vlivů
- při umisťování staveb, které mohou krajinný ráz výrazně narušit, vždy provádět posouzení dopadu stavby na krajinný ráz
- zabránit vzniku solitérních staveb - respektovat původní charakter půdorysného uspořádání
- regulace výstavby nových rodinných domů tak, aby nenarušovaly cizorodým vzhledem nebo nepřirozenou barevností ráz intravilánu obce a nevytvářely negativní vizuální dominanty, upřednostňovat ty stavby, které svým charakterem, barevností a použitým materiálem harmonizují s okolím
- ochrana a zdůraznění drobných architektonických památek v krajině
- ochrana prostupnosti území – ochrana stávající cestní sítě v extravilánu obce a podpora rozvoje cyklostezek s doprovodnou zelení pro zvýšení využití rekreačního potenciálu krajiny v širším okolí – možnost vybudování cyklostezky podél Moštěnky ve spolupráci s okolními obcemi
- možnost výsadeb solitérních listnatých dřevin (lípy) k drobným sakrálním stavbám i do volné krajiny

- navázat na již provedené nové výsadby v intravilánu obce – možnost revitalizace hlavního širokého uličního prostoru

1.7.4 SHRnutí

Nejcharakterističtější znakem krajinného rázu řešeného území je výrazný kontrast hrubé mozaiky orné půdy a jemnější mozaiky záhadenků a zahrad. V řešeném katastrálním území je velmi žádoucí zvýšení diverzity ve prospěch travních porostů, které v současnosti prakticky chybí a zejména rozptýlené a liniové krajinné zeleně.

Představitelé obce stojí před rozhodnutím, zda bude preferován výrobní charakter krajiny, který, jak je patrné, je spíše negativním faktorem ovlivňujícím její podobu, nebo bude podporován způsob obhospodařování dle zásad udržitelného rozvoje a tím současně posilován rekreační potenciál se všemi souvisejícími aktivitami. Tomuto rozhodnutí je třeba přizpůsobit zásahy do krajinných struktur.

V katastrálním území obce Žalkovice je třeba upozornit na minimální rekreační potenciál okolí obce ve smyslu každodenní rekreace. Společenský život je výrazně soustředěn do intravilánu obce – odehrává se v rámci zastavěného území.

V rámci celodenní rekreace je významná dostupnost měst Přerova, Hulína, Holešova a Chropyně. Vzhledem k této strategické poloze obce by bylo aktuální vytvoření sítě cyklostezek.

Potenciál pro krajinnou zeleň představuje oblast vodárenského zdroje, kde by výsadba zeleně významně přispěla k celkovému vzhledu lokality.

Realizace úseku D1 významným způsobem přímo i zprostředkovaně ovlivní využívání extravilánu obce. Doporučuje se proto ve shodě s okolními obcemi vytvořit územní předpoklady pro realizaci kompenzačních opatření ke zmírnění předpokládaných negativních vlivů (např. obnova větrolamů, výsadby izolační liniové zeleně, ochranné zalesnění aj.).

1.8 **NÁVRH ŘEŠENÍ**

1.8.1 OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ

Návrh výsadeb krajinné zeleně v rámci generelu krajinné zeleně řeší lokality, které jsou rozmístěny po celé ploše katastrálního území Žalkovice a jsou umístěny mimo zastavěné území obce. V současné době převládá část lokalit sloužící jako orná půda. Návrh pojednává zejména liniové výsadby vzrostlých dřevin, ovocných stromů a víceetážových porostů podél místních komunikací, polních cest a také podél vodotečí a v několika případech se jedná taky o zeleň vymezující katastrální hranici, která je v terénu velmi nečitelná.

Samostatnou kategorií tvoří doporučení k výsadbě rozptýlené zeleně a soliterních stromů. Tyto jsou v grafické části zaznamenány schématicky v lokalitách, kde je velmi žádoucí zjemnit krajinnou mozaiku a měřítko krajiny. Současně jsou v několika případech umístěny na hrany katastrální hranice tam, kde nebylo možné navrhnout liniovou krajinnou zeleň.

V průběhu terénních šetření a studia podkladů, bylo vytipováno několik lokalit, které jsou dále rozčleněny na jednotlivé segmenty.

Navržené výsadby odpovídají stanovištním podmínkám a jsou tvořeny výlučně domácími druhy dřevin a ovocných stromů, charakteristickými pro toto území.

Případné střety s inženýrskými sítěmi a jejich ochrannými pásmy nejsou v předkládané studii řešeny. Budou předmětem dalšího stupně dokumentace. Před započítáním prací je nezbytné vytyčit všechna podzemní vedení inženýrských sítí a také jejich ochranná pásma a tato při realizaci výsadeb respektovat.

Upozornění:

Návrh výsadeb krajinné zeleně je řešen zjednodušenou formou. Je proto nezbytné projednat návrh výsadeb s dotčenými stranami a respektovat veškerá dotčená ochranná pásma.

1.8.2 NÁVRH ŘEŠENÍ VÝSADEB LINIOVÉ KRAJINNÉ ZELENĚ

Návrh řešení konkrétních lokalit a soubor doporučení je řešen podrobně v samostatné tabulkové části. Pro každou lokalitu a jednotlivé segmenty je vypracována tabulka, kde jsou uvedeny informace o aktuálním stavu lokality, popisu navrhovaných opatření, včetně specifikace sortimentu, výsadbového materiálu a dotčených parcelách.

Dále tabulka obsahuje informace o případné stávající vzrostlé zeleni a rozhledových trojúhelnících při křížení cest.

1.8.3 NÁVRH OPATŘENÍ NA ZPF A VODNÍ SÍTI

Zemědělská půda

V zájmovém území je mimořádně vysoké zornění – z toho důvodu je žádoucí podporovat pěstování jetelovin a víceletých pícnin na orné půdě, změny využití pozemků ve prospěch trvalých travních porostů, zahrad a sadů.

Doporučuje se doplnění krajinné zeleně v podobě alejí a dále tzv. výsadeb hraničních stromů, které by vymezily hranice katastru, polní mostky, sjezdy do polí apod., čímž by se významně zlepšila možnost orientace v krajině.

Založení lesa.

Vzhledem k velmi nízkému zastoupení přírodě blízkých krajinných segmentů se doporučuje dílčí zalesnění.

Varianta A – základní varianta. Návrh je umístěn na stávajících zemědělských pozemcích v ohbí řeky Moštěnky západně od obce. Navrhovaná plocha lesa je 6,7 ha.

Varianta B – rozšířená varianta. Návrh obsahuje variantu A, která je dále rozšířena východním směrem na stávající zemědělské pozemky. Návrh plochy lesa je lokalizován mezi řekou Moštěnkou a stávajícím drobným polním lesíkem západně od obce. Navrhovaná plocha lesa 12,5 ha.

Lesní porosty budou nivního až mezofilního charakteru. Přesné druhové složení a procentické zastoupení jednotlivých dřevin bude navrženo v rámci prováděcího projektu založení lesa

Revitalizace vodních prvků

Zájmové území se vyznačuje výrazně narušeným vodním režimem. Doporučuje se proto (nad rámec generelu zeleně) realizace vodních a mokřadních ploch, obnova přirozených tras vodotečí (obnova vodoteče v návaznosti na připravovanou revitalizaci na k.ú. Vlkoš).

1.8.4 NÁVRH ŘEŠENÍ ÚSES

Návrh řešení územního systému ekologické stability vychází z platného *Územního plánu Žalkovice* (Atelier B, 2009) a z *Generelu ÚSES okresu Kroměříž* (Arvita P spol. s r.o., 2005).

Základní charakteristika prvků ÚSES s návrhem opatření je zobrazena v následující tabulce:

CHARAKTERISTIKA PRVKŮ ÚSES					
OZNAČENÍ PRVKU ÚSES DLE ÚP	FUNKČNOST	CÍLOVÁ VÝMĚRA	HYDRICKÁ ŘADA	AKTUÁLNÍ STAV	NÁVRH OPATŘENÍ
LBC 1 (U Mostěnky)	částečně existující	2,85 ha	zamokřená	orná půda, břehové porosty Moštěnky	Doplnit biocentrum lesního typu přirozenými druhy dřevin.
LBC 2 (U Rumzy)	chybějící	3,78 ha	normální	orná půda, vodoteč Rumza	Založit biocentrum kombinovaného typu.
LBC 3 (Skřítkovice)	chybějící	0,79 ha*	normální	orná půda	Založit biocentrum lesního typu přirozenými druhy dřevin.
OZNAČENÍ PRVKU ÚSES DLE ÚP	FUNKČNOST	CÍLOVÁ DÉLKA	HYDRICKÁ ŘADA	AKTUÁLNÍ STAV	NÁVRH OPATŘENÍ
LBK 1	částečně existující	1730 m*	zamokřená	Moštěnka s břehovými porosty	Doplnit biokoridor přirozenými druhy dřevin.
LBK 2	částečně existující	520 m*	zamokřená	orná půda, břehové p.	Doplnit biokoridor přirozenými druhy dřevin.
LBK 3	částečně existující	1490 m*	zamokřená	Moštěnka s břehovými porosty	Doplnit biokoridor přirozenými druhy dřevin.
LBK 4	částečně existující	730 m*	normální až zamokřená	orná půda, břehové p. Rumzy	Založit biokoridor přirozenými druhy dřevin.
LBK 5	částečně existující	1440 m	normální až zamokřená	orná půda, břehové p. Rumzy	Založit biokoridor přirozenými druhy dřevin.
LBK 6	chybějící	500 m	normální	orná půda	Založit biokoridor přirozenými druhy dřevin.

* Uvedená výměra/délka je v rámci řešeného k.ú.

Interakční prvky:

V řešeném území jsou navrženy interakční prvky, které slouží k doplnění sítě ÚSES. Navrhované IP náleží do zamokřené hydrické řady. Při jejich realizaci je vhodná celková revitalizace území s tvorbou vodních a mokřadních ploch a vhodnými výsadbami krajinné zeleně dle příslušného STG.

Hlavní potenciální společenstva dle skupin typů geobiocénů (STG):

- 2 BC-C (3)4** - *Ulm-fraxineta carpini superiora* (habrojilmové jaseniny vyš. stupně)
2 BD 3 - *Fagi-querceta tiliae* (lipové bukové doubravy)

Navrhované druhy dřevin dle příslušnosti k hydrické řadě jsou členěny do dvou základních kategorií:

Dřeviny pro ÚSES zamokřené řady (4):

Hlavní dřeviny		Doplňkové dřeviny	
<i>Acer platanoides</i> L.	javor mléč	<i>Acer campestre</i> L.	javor babyka
<i>Populus alba</i> L.	topol bílý	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) GAERTN	olše lepkavá
<i>Populus nigra</i> L.	topol černý	<i>Carpinus betulus</i> L.	habr obecný
<i>Quercus robur</i> L.	dub letní	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	jasan ztepilý
<i>Tilia platyphylla</i> SCOP.	lípa velkolistá	<i>Prunus padus</i> L.	střemcha evropská
<i>Ulmus carpiniifolia</i> GLEDITSCH.	jilm ladní	<i>Salix alba</i> L.	vrba bílá
		<i>Salix fragilis</i> L.	vrba křehká
		<i>Ulmus laevis</i> PALL.	jilm vaz
Křoviny			
<i>Cornus sanguinea</i> L.	svída obecná	<i>Salix caprea</i> L.	vrba jíva
<i>Euonymus europaeus</i> L.	brslen evropský	<i>Salix purpurea</i> L.	vrba nachová
<i>Rhamnus frangula</i> L.	krušina obecná	<i>Salix trinadra</i> L.	vrba mandlová
<i>Ribes grossularia</i> SM.	srstka obecná	<i>Salix viminalis</i> L.	vrba košařská
<i>Ribes nigrum</i> L.	meruzalka černá	<i>Viburnum opulus</i> L.	kalina obecná

Dřeviny pro ÚSES normální řady (3):

Hlavní dřeviny		Doplňkové dřeviny	
<i>Acer platanoides</i> L.	javor mléč	<i>Acer campestre</i> L.	javor babyka
<i>Carpinus betulus</i> L.	habr obecný	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	javor klen
<i>Quercus petraea</i> LIEBL.	dub zimní	<i>Fagus sylvatica</i> L.	buk obecný
<i>Sorbus torminalis</i> L.	jeřáb břek	<i>Prunus avium</i> L.	třešeň ptačí
<i>Tilia cordata</i> MILL.	lípa malolistá	<i>Quercus robur</i> L.	dub letní
<i>Tilia platyphylla</i> SCOP.	lípa velkolistá	<i>Sorbus aria</i> (L.) CRANZ.	jeřáb muk
Křoviny			
<i>Amelanchier ovalis</i> MED.	muchovník vejčitý	<i>Euonymus verrucosus</i> SCOP.	brslen bradavičnatý
<i>Cornus mas</i> L.	dřín obecný	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	ptačí zob
<i>Cornus sanguinea</i> L.	svída obecná	<i>Lonicera xylosteum</i> L.	zimolez obecný
<i>Corylus avellana</i> L.	líška obecná	<i>Prunus spinosa</i> L.	trnka obecná
<i>Crataegus monogyna</i> JACQ.	hloh jednosemenný	<i>Rhamnus catharticus</i> L.	řešetlák počistivý
<i>Crataegus oxycantha</i> L.	hloh obecný	<i>Salix purpurea</i> L.	vrba nachová

Pozn.: Prohloubením koryta Moštěnky dochází ke snížení disponibilní hladiny podzemní vody, tím může být ovlivněno zařazení do STG 2BC-C(3)4.

Přesné druhové složení a procentické zastoupení jednotlivých dřevin bude upřesněno (doplněno) v rámci jednotlivých prováděcích projektech pro realizaci územních systémů ekologické stability.

Realizace jednotlivých segmentů ÚSES je v současné době možná pouze ve velmi omezené míře z důvodu majetkových vztahů. Prioritou by měl být biokoridor LBK 1 trasovaný podél říčky Moštěnky.

1.8.5 TECHNICKÝ POPIS ŘEŠENÍ VÝSADEB

Příprava území

Přípravou území se rozumí vytyčení hranic výsadeb. Na lokalitách, kde v současnosti již částečně je stávající zeleň, se doporučuje vytyčení nové výsadby tak, aby byly zachovány dostatečné odstupy od stávajících dřevin.

Výsadba vzrostlých stromů

U části výsadeb se předpokládá výsadba školkařského materiálu – alejových stromů, obvod 8-10cm. Ty budou vysazovány podél komunikací. Jednotlivé stromy budou opatřeny chráničem proti okusu zvěří a rovněž zajištěny 2mi kůly.

U výsadeb ve volné krajině a v rámci prvků ÚSES bude vysazován lesnický materiál, zejména odrostky, které budou rovněž opatřeny chráničem proti okusu zvěří a ochranným nátěrem, podle potřeby opakovaným.

Výsadba ovocných stromů

Doporučuje se použití vysokokmenů krajových odrůd ovocných dřevin. V případě, že nebude možno zajistit vysokokmenné tvary, ale jen špičáky, potom je nutno zapěstovat korunku. Jednotlivé stromy budou opatřeny chráničem proti okusu zvěří a rovněž zajištěny kůlem a ochranným nátěrem, podle potřeby opakovaným.

Pro výsadbu musí být použit kvalitní materiál, odpovídající kvalitou příslušným ČSN.

Ošetření a údržba výsadeb

Součástí technologie založení vegetačních úprav je i následná pěstební péče v minimálním rozsahu 3 let pěstební činnosti. Během této doby budou výsadby dřevin stabilizovány.

Údržbou výsadeb se rozumí především zapěstování korunky u ovocných dřevin a kontrola oplocení.

1.9 ZÁVĚR

Zájmové území se vyznačuje velmi nízkým zastoupením zeleně a minimálním počtem funkčních prvků kostry ekologické stability krajiny.

Realizací navržených opatření dojde současně ke zlepšení životního prostředí (snížení prašnosti, hlučnosti), zvýšení ekologické stability ploch nedělených bloků zemědělské půdy, rozšíření druhové diverzity v území, zvýšení potravních a úkrytových možností zvěře a ptactva a v neposlední řadě výrazně přispějí k ochraně před vodní a větrnou erozí.

Liniovou, solitérní a rozptýlenou zeleň je možno vysazovat okamžitě se souhlasem vlastníka, pro realizaci prvků ÚSES a zalesnění se doporučuje zpracování podrobnější projektové dokumentace. Na tento typ výsadeb lze s výhodou získat dotační prostředky.

Generel zeleně lze využít jak bezprostředně pro výsadbu, tak pro náhradní výsadby předepsané za pokácení dřevin v obci. Dílo je zpracováno v digitální podobě a může sloužit i jako podklad pro připravovanou komplexní pozemkovou úpravu.

2. TABULKOVÁ ČÁST - NÁVRH

3. PŘÍLOHY

1. Přehled dotčených parcel ve vlastnictví Obce Žalkovice
2. Ukázka vizualizace navržených opatření

4. VÝKRESOVÁ ČÁST

1. Širší vztahy	M 1: 25 000
2. Krajinářské hodnocení	M 1: 15 000
3. Návrh liniové krajinné zeleně	M 1: 10 000
4. Územní systém ekologické stability	M 1: 10 000

5. FOTODOKUMENTACE